

IN BJUD ANDE

SVENSKA

Ett ITiS 9 projekt av lärare och elever på Näsby skola
ht.02-vt.03.

Gull-Britt Lindskog, Honorata Szrencel, Linda Lundh, Heléne Borg, Anna Odén

Innehållsförteckning

Inledning	sidan 3
Mål	sidan 3
Syfte	sidan 3
Frågeställningar	sidan 4
Kunskapsbakgrund	sidan 4
Genomförande	sidan 4-6
Resultat	sidan 7-8
Diskussion	sidan 9
Framtid	sidan 10
Bilaga	sidan 11

Inledning

Näsby är en stadsdel som ligger i utkanten av Kristianstad, en mellanstor stad i Skåne.

Vi som jobbar med ITiS på Näsby skola är Linda Lundh klasslärare i åk 4, Honorata Szrencel assistent och fritidspedagog, Anna Odén resurslärare, Gull-Britt Lindskog assistent och Heléne Borg klasslärare i f-2 c. Näsby skola är en 0-5 skola. Det går ca 145 barn på skolan. Dessutom har vi två förskoleavdelningar. Vi arbetar i ett mångkulturellt område och ca 90 % av våra elever har ett annat modersmål än svenska. Näsby skola ingår i skolområde 2, Näsby- Balsbygden. Skolans ledning består av Dan Samuelsson skolchef, Mats Dragg administrativ chef samt Ann-Charlott Grahn rektor.

Mål.

I arbetet med hemsidan ville vi att eleverna skulle känna glädje, stolthet och lust att utveckla sin språkliga kompetens. Vi ville ge dem känslan av att vara synliga i och en del av samhället, både lokalt och globalt. I förlängningen av detta arbete ville vi även ge dem en utökad kunskap om datorns möjligheter och kompetens att använda dem. Vårt projekt skulle ge våra elever ett levande verktyg för kontakt och kommunikation med omvärlden.

Syfte

För att uppnå dessa mål arbetade vi på ett sådant sett att projektet fann sin utgångspunkt i elevernas känslor och referensramar. Vi ville ge dem tillfälle, kunskap och möjlighet att via datorn kommunicera med och förmedla sig till omvärlden. Därför lät vi eleverna utforma innehållet av den hemsida som blev det synbara resultatet av vårt gemensamma arbete. Vi hoppades att detta skulle stärka deras band till vårt samhälle och ge dem sådana positiva erfarenheter att deras nyfikenhet för och behov av språket förstärktes.

Frågeställningar

I vår projektbeskrivning ställde vi oss följande frågor:

- Ändrar eleverna sin attityd till det svenska språket under projektets gång?
- Ser vi att eleverna utökar sitt användande av svenska språket i skrift och tal?
- Känner eleverna att arbetet med hemsidan ger skolan en större vi-känsla? Min skola – vår skola, min värld – vår värld!

Dessa frågor besvarar vi under rubriken "resultat".

Kunskapsbakgrund

Arbetet med att göra svenska språket till attraktiv del av skoldagen för elever från världens alla hörn har länge varit en central fråga för de pedagoger som arbetar på Näsby skola. Detta har avspeglats i vår lokala arbetsplan där de kreativa inriktningarna flödat. Under hösten hade vi en studiedag som handlade om just språket och språkutveckling hos våra invandrabarn. Där blev vi återigen medvetandegjorda om vikten av att språket förankras i erfarenheter och känslor. Detta inspirerade oss att välja inriktning och innehåll på vårt projekt. Förutom vår gemensamma vardag på skolan och den korta tid vi arbetat tillsammans har var och en av oss bidragit med tidigare kunskaper och erfarenheter.

Genomförande

Vi har från början arbetat elevorienterat med tankarna kring och i samband med genomförandet av ITiS projektet. Redan tidigt i höstas diskuterade vi betydelsen av att göra svenska språket till något inbjudande och roligt, något som eleverna själva sökte sig till eftersom de fann grund för det i sin känsla, sina erfarenheter och i sitt skapande. Vi pratade med eleverna om att vi skulle göra ett projekt och om våra tankar kring vad det skulle innehålla. Många arbeten kom igång redan då och en del av dessa tidiga arbeten finns nu att läsa på vår hemsida under länken inbjudande svenska. Vi arbetade också med att låta de äldre eleverna ta datakörkort och många elever fick träna sig på att kunna hantera tangentbordet bättre.

Vårt projekt har omfattat 45 elever i åldersspridningen 7 – 12 år. Av dessa är två särskoleintegrerade. Vid vårt projektavstamp gick vi in och tittade på olika hemsidor tillsammans med eleverna. Vi berättade att dessa sidor kan ses över hela världen och att vi tillsammans skulle göra en hemsida för Näsby skola. En åk1 elev utbrast, "kan min moster i Kina se den då"? Det var många som efter det tillfället försökte se på hemsidor hemifrån. Dagen därpå fick vi många kommentarer, både entusiastiska och besvikna. De sistnämnda var från de elever som kände sig lurade eftersom de inte lyckats ta sig in på någon hemsida hemifrån. Det visade sig att dessa elevers hemdatorer inte var Internettuppkopplade!

Så var det dags att förbereda personalintervjuerna. Vi var helt på det klara med att vår hemsida skulle göras av elever, även personalpresentationerna. Det var deras skola vi skulle presentera! Vi delade upp intervjuoffren mellan oss och eleverna fick välja vilka de ville intervjua. Därefter fick vi anledning att prata om vad man kan fråga om, hur man kan leda en fråga vidare, arbetsfördelning och sist men inte minst, träna intervjuteknik. Många av paren hade ett konfliktfullt samarbete. Vår inställning var, att eftersom detta var ett gemensamt arbete där alla skulle dra sitt strå till stacken för något som var viktigt för hela skolan, så var de olika paren tvungna att genomföra arbetet. Även om det slog gnistor ibland.

Nu stötte vi på ett av de största problemen under hela projekttiden. Till 45 elever hade vi tillgång till 9 datorer varav 2-3 var ur funktion vid varje ITiS tillfälle. Alla intervjufrågorna skulle skrivas ut. Personer skulle mejlas för att bestämma tid för sammanträffande. Intervjuerna skulle renskrivas och så vidare. Det var också många elever som behövde hjälp att logga in, spara, lära sig ordbehandlingsprogram med mera. Men trots frustration över långa väntetider så var entusiasmen hög och skaparglöden stor. Många gånger möttes vi av glada tillrop då vi kom till skolan på morgonen, "är det ITiS idag"?

Då de första intervjuerna väl var gjorda och renskrivna upptäckte vi att vi hade olika föreställningar om hur detta skulle göras. Några hade skrivit rent intervjuerna som frågor och svar, andra hade skrivit om det till en löpande text. Efter en del diskussioner enades vi om att det trevligaste var att skriva om presentationerna till en löpande text.

Nästa steg var att skriva ut dessa texter och skicka dem med eleverna för att få dem godkända av intervjuoffren. Nu hade eleverna också med sig digitalkameran för att ta en bild. Det var inte alla ur personalen som ville vara med på bild och det gav oss anledning att redigera personalfotot innan vi lade ut det på hemsidan. Eleverna fick också med en förfrågan hem om deras bild och/eller namn fick förekomma på Internet. Eftersom det var olika reaktioner på detta så valde vi att enbart ange vilken årskurs eleverna som gjort en intervju tillhörde. I samband med utskriften av

intervjuerna slet vi vårt hår över skrivare som inte fungerar och brist på tillgång av disketter.

Nu började det bli fart på arbetet med hemsidan. Här hade vi god hjälp av vår handledare Elisabeth Banemark.

Efterhand som presentationerna blev klara fick eleverna välja ett arbete att lägga under länken "inbjudande svenska". Här fick de välja om de ville arbeta individuellt, i grupp eller i par. De kunde skriva sagor, göra spel, rim- berättelser eller komma med något eget förslag. Dessa arbeten fick de även illustrera och bilderna skannade vi in och lade på hemsidan tillsammans med deras alster. De färdiga arbetena samlades i en lång och ganska rörig kö och eleverna frågade otåligt, "när lägger ni in mitt arbete på hemsidan"?

Nu hade åk 4 ett föräldramöte där eleverna med stolthet kunde visa hur hemsidan formade sig. Det var många föräldrar som gick därifrån imponerade över sitt barns förmåga!

Vi har också haft ett samarbete med modersmålslärarna kring sagor. Några elever har fått arbeta med en saga från sitt hemland som de sedan översatt till svenska, berättat i gruppen och därefter nedtecknat. Två elever valde att även skriva ner denna saga på sitt hemspråk. Nu mötte vi ett nytt problem, man kan inte skriva arabiska på svenska datorer. Detta måste göras för hand. Eleven kommenterade detta med att sucka, "då måste jag ju skriva snyggt".

Något som vi alla skulle vilja utveckla mer är att involvera modersmålsundervisningen och elevernas hemspråk till vår hemsida och vårt projekt "inbjudande svenska". En start till detta har vi åstadkommit under länken inbjudande svenska, våra språk. Här kan man gå in och lyssna på hur vi säger hej i världens olika hörn.

Vi var alla inne och nosade på hur det går till att göra en hemsida. Men tidsbrist och en del personliga omständigheter gjorde att vi som utgångspunkt för det fortsatta arbetet valde att utvecklas vidare inom det område där vi hade mest att tillföra. Två av oss hade en del förkunskaper i att göra en hemsida och det är dessa två som dragit det största lasset i denna del av arbetet. Detta försöker vi i viss mån kompensera genom att vi andra tar hand om merparten av rapportskrivandet. Detta har kanske inte varit den mest ideala lösningen med tanke på kompetensutveckling, men det har definitivt varit den mest produktiva och vi har alla lärt oss mycket om datorns möjligheter som vi inte kunde tidigare.

Resultat

Innan avstampen med eleverna ville vi med hjälp av en enkät ta reda på lite fakta om deras egen upplevelse av skolan, svenska språket och deras erfarenhet av datorer. Denna enkät bifogar vi rapporten. Som avslutning på projektet har eleverna fått besvara samma enkät. Det visade sig att fler elever nu använder sig av Internet och BUF för att skriva och skaffa information, både hemma och på skolan. Fler elever upplevde det också positivt att skriva och prata svenska då projektet var avslutat. Fler elever var stolta över Näsby skola då de besvarade frågorna andra gången.

Genom våra loggböcker och genom det regelbundna arbetet med eleverna har vi hittat följande svar på de frågor vi ställde oss då vi formulerade vår projekttidé.

- *Ändrar eleverna sin attityd till det svenska språket under projektets gång?*

Vi upplever att elevernas attityd till svenska förändrades då det blev tydligt i vilket syfte vi gjorde vår hemsida. Många elever reagerade med besvikelse, skamkänslor eller nedstämdhet då vi vid uppstarten konstaterade att väldigt många skolor var representerade på Internet, men inte vår skola. Eleverna har arbetat med entusiasm och glädje. Det har blivit viktigt med stavning och att uttrycka sig begripligt eftersom arbetet ska läsas av andra. Detta bekräftar för oss att det är viktigt med en mottagare då vi arbetar med språket. Det har också blivit viktigt att uttrycka sig begripligt i hela meningar och i ett sammanhang. Elever har tittat på hemsidan tillsammans med sina föräldrar och fått mycket uppskattning. De har också fått fin respons från skolans personal. De har inte reflekterat över att vi arbetar med "svenska". De har känt sig kompetenta och ökat sin kompetens utan att uppleva det som arbetsamt eller tråkigt. Intervjuerna var också en bra utgångspunkt för det fortsatta arbetet med "inbjudande svenska". Även här var det av stor betydelse att nå en publik och ha en mottagare. Eleverna lade ner stor möda på det mer fritt skapande arbetet utan att uppleva det som betungande.

- *Ser vi att eleverna utökar sitt användande av svenska språket i skrift och tal?*

Eleverna har arbetat mycket med både tal och skrift. Under ITiS perioden har detta arbete ökat stort både i kvantitet och i kvalitet. Det är dock för tidigt att kunna yttra något om den bestående effekten av detta.

- *Känner eleverna att arbetet med hemsidan ger skolan en större vi-känsla? Min skola – vår skola, min värld – vår värld!*

All personal är idag känd av alla elever. Alla har varit inne på hemsidan och läst personalintervjuerna. Eleverna som arbetat med projektet känner en stolthet över att ha gett skolan ett ansikte utåt. Detta har ökat "vi-känslan". Samarbetet med modersmåls lärarna och länken "våra språk" har bidragit till känslan av gemenskap. Åtminstone för de elever som arbetat med detta moment.

Sammanfattningsvis vill vi säga att vi har märkt på eleverna att de är säkrare och frimodigare i sitt datorhanterande. Fler elever använder sig av ordbehandling, vet hur man öppnar och sparar ett dokument, har större vana att hantera tangentbordet och drar sig inte för att söka på Internet. De har arbetat med svenska utifrån viljan att kommunicera, producera och synas. De har inte betraktat ITiS som skolämnet "svenska". Vi upplever också att hemsidan har gett dem ett ansikte utåt som de är stolta över. Det finns på skolan idag många elever som med glädje kommer att fortsätta detta arbete. Arbetet som vi har startat har inget slut, bara nya infallsvinklar.

Diskussion

Projektet har varit ett mycket intensivt och skapande arbete. Då vi haft våra ITiS onsdagar har skolsalarna förvandlats till verkstäder. Eleverna har befunnit sig i nya konstellationer, suttit på bord, stolar och madrasser. De har fått intensiv träning i att både uttrycka sig, lyssna och vänta på sin tur. Det största problemet har varit bristen på tillgång till datorer. Det har skapat många onödiga konflikter och mycket onödig frustration. Vi pedagoger har också fått uppleva mer av varandra och lärt känna varandra bättre under arbetets gång. Vi har uppskattat varandras tillgångar och fått uppleva varandras begränsningar i ett nytt sammanhang. Dessutom har vi mött elever som vi annars inte har så mycket att göra med. Vi har haft roligt!

Då det var dags att göra hemsidan var vi alla inne och nosade på hur det gick till. Men tidsbrist och en del personliga omständigheter gjorde att vi valde en arbetsfördelning som skulle ge det mest produktiva resultatet. Vi har uppskattat varandras bidrag till vårt gemensamma projekt och vi har alla lärt oss mycket nytt om datorer och pedagogiskt arbete.

Tidsbristen har mot vår vilja medfört att ITiS tenderat att bli ett eget skolämne. Vi har försökt att ha med arbetet vid många tillfällen istället för enbart ett per vecka. Men annat skolarbete, tidsgränsen för projektet och de gruppkonstellationer som vi bildade för att arbeta med hemsidan har bidragit till att arbetet företrädesvis har genomförts vid en bestämd och återkommande tidpunkt. Vi har arbetat med tre elevgrupper, en med de yngre barnen, en med de äldre och en med de elever som är i behov av extra stöd.

Eleverna har blivit mer bekanta med att arbeta med datorer. Det har blivit viktigare för dem att stava rätt och hålla en röd tråd genom berättandet eftersom de haft inte en, utan många mottagare till sina alster. Detta har gjort arbetet roligt och de har varit motiverade. Många elever har involverat sina familjer i arbetet genom att öppna och visa hemsidan hemma.

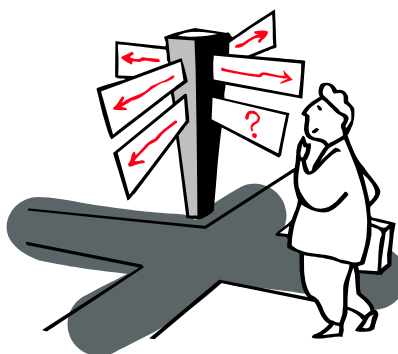
Som utgångspunkt för rapporten har vi haft större nytta av våra loggböcker, elevkontakten och vårt minne än vad vi hade av enkäten. Denna blev endast en ganska vag bekräftelse av det vi redan visste.

Vi är alla nöjda med hur vårt arbete utformat sig och med resultatet av det. Vi känner också alla en stor vilja att fortsätta att utveckla både hemsidan och datoranvändandet på skolan. Men vi har en del frågor inför framtiden.

Framtid

Vårt ITiS projekt lämnar många öppningar för framtiden. Hemsidan är inte klar och behöver ständigt uppdateras och förnyas. Vi har många skrivprojekt att fortsätta med. Samarbetet med modersmålslärarna har påbörjats och kan utvecklas i många riktningar. Listan på olika uppslag och infallsvinklar är oändlig. För att projektet inte ska dö ut krävs att skolans övriga personal och elever blir involverade i att uppgradera hemsidan och producera nya alster till den. Vi hoppas att detta ska bli verklighet eftersom all personal på skolan vid något tillfälle arbetat med ett ITiS projekt. Men vi inser samtidigt att ett stort ansvar vilar på oss som skapat hemsidan. Även vår rektor har ett stort ansvar i att lyfta fram vikten av hemsidan och arbetet med IT teknik i skolan. Vi har pratat om möjligheten att skapa ett IT råd på skolan bestående av elever och personal. Det skulle kunna vila på detta råds axlar att ansvara för hemsidan. Vi hoppas att gemensamt med våra kollegor snart hittar en lösning för hemsidans framtid.

Men först ska vi ha kalas med våra projektelever!

FRÅGOR TILL ELEVERNA!

Har du tillgång till dator hemma? Ja Nej

Har du tillgång till Internet? Ja Nej

Vad brukar du använda datorn till?

Hemma _____

Skolan _____

Har du tittat på olika hemsidor? Ja Nej

Vilka _____

Vad tycker du om att läsa svenska?

Vad tycker du om att skriva på svenska?

Vad tycker du om att prata på svenska?

Hur många elever finns det på skolan? _____

Hur många klasser finns det på skolan? _____

Hur många elever kommer från andra länder än Sverige? mindre än hälften hälften mer än hälften

Är du stolt över Näsby skola?